

Tibro kommun

kommun@tibro.se

Beslut efter uppföljning för gymnasiesärskola

---

efter tillsyn i Fågelviksgymnasiet
i Tibro kommun

Uppföljning av tillsyn i Fågelviksgymnasiet

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Tibro kommun under våren 2016. Skolinspektionen fattade den 24 augusti 2016 beslut efter tillsyn för Fågelviksgymnasiet. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Tibro kommun inkom med den 8 maj 2017 samt skriftlig komplettering som huvudmannen inkom med den 15 augusti 2017.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade Skolinspektionen konstaterar att Tibro kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
6. Förutsättningar för lärande och trygghet		
Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Föreläggande	2017-10-02

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
7. Styrning och utveckling av verksamheten	
Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Brist avhjälp

Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Brist avhjälpt
Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Brist avhjälpt

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tibro kommun att senast den 2 oktober 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet.. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet. Det finns en välfungerande samverkan med arbetslivet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Tibro kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (för utbildning som påbörjats före 1 juli 2013 gäller 2 kap. 25 § skollagen; Lpf94, 2.

Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 2 kap. 25 § skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. I detta ingår att psykolog ska vara delaktig i elevhälsans arbete.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen beslutade den 13 januari 2017 vid uppföljning av beslut från den 24 augusti 2016 att förelägga Tibro kommun att senast den 28 april 2017 vidta åtgärder för att säkerställa att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande. Bedömningen gjordes mot bakgrund av att det svar huvudmannen inkom med inte innehöll någon beskrivning av hur elevhälsan, som ett team, i huvudsak arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Istället var de insatser som omnämndes, såsom hälsosamtal och individuella samtal med elever, framförallt individstödande.

Skolinspektionen beviljade den 28 april 2017 anstånd med att inkomma med redovisning av vidtagna åtgärder till den 8 maj 2017.

Huvudmannens redovisade åtgärder

I den redovisning huvudmannen inkom med den 8 maj 2017 beskrivs de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa bristen. Av redogörelsen framgår att elevhälsan på uppdrag av ansvarig rektor ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete för att "på ett hälsofrämjande sätt synliggöra det förebyggande hälsoarbetet inom gymnasiesärskolans verksamhet /.../". Rektor är ansvarig för insamling av dokumentation och uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet. Vidare redogörs för att rutinerna/arbetsgången när en elev utan giltiga skäl inte deltar i skolarbetet har skärpts. Enligt redovisningen fastslår huvudmannen att, genom huvudmannens tillgodoseende av tillgång, elevhälsans arbete ska riktas mot ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Andra åtgärder som redovisas är att eleverna i årskurs 1 erbjuds hälsosamtal med skolsköterska och att nya rutiner för överlämningar mellan skolformerna har upprättats.

I huvudmannens redovisning beskrivs vidare att gymnasiesärskolans elevhälsoteam, som uppges bestå av skolsköterska, kurator, specialpedagog

och rektor, träffas regelbundet en gång per vecka. Vidare uppges att gymnasiesärskolan kommer att ta del av det centralt upprättade avtalet med psykolog bland annat genom att denne ska möta elever och/eller vårdnadshavare i behov av psykologsamtal. Skolläkare uppges finnas att tillgå då denne finns på plats en gång per månad för gymnasiesärskolans elever.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasiesärskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276 ff.) följer att elevhälsan ska bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Här anges också att elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Arbete med elevhälsa förutsätter vidare en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning med mera. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga livsvillkor.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljningen av tillsynen

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan fortfarande inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande mot eleverna i gymnasiesärskolan. De åtgärder som huvudmannen redovisar i sitt svar kan inte anses innebära att elevhälsan i nuläget arbetar på det sätt författningarna anger. Det finns i redogörelsen för elevhälsans arbete inte några konkreta beskrivningar av förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter som genomförs med gymnasiesärskolans elever som grupp. Istället är de insatser som omnämns, såsom till exempel vaccinering, kartläggningar, hälsosamtal och överlämningar, framförallt individstödande.

Förutom en schematisk matris över elevhälsans verksamhet på gymnasiesärskolan, där enbart rubriker beskriver planerade insatser av eventuellt förebyggande karaktär, finns ingen redovisning av genomförda aktiviteter från huvudmannen.

Elevhälsan används därför inte förebyggande och hälsofrämjande som en samlad resurs på det sätt som författningarna kräver för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Motivering till val av verktyg

Tibro kommuns verksamhet vid Fågelviksgymnasiet enhet 2 uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Tibro kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Avhjälpta brister i verksamheten

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen, utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fråga om lärande som sker på arbetsplats (APL). Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Tibro kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (för utbildning som påbörjats före 1 juli 2013 gäller 1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (för utbildning som påbörjats för 1 juli 2013 gäller

Beslut

2017-08-21

7 (7)

Dnr 43-2015:9290

4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 4 kap. 4–7 §§ skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar)

- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (för utbildning som påbörjats före 1 juli 2013 gäller 4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lpf94, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar/för utbildning som påbörjats efter 30 juni 2013 gäller 4 kap. 4–7 §§ skollagen; Läroplan för gymnasiesärskolan 2013, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektors ansvar)

Motivering

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Tibro kommun avhjälpit denna brist. Bedömningen görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning som inkommit till Skolinspektionen den 8 maj 2017 samt utifrån skriftlig komplettering av redovisningen som inkommit till Skolinspektionen den 15 augusti 2017.

På Skolinspektionens vägnar

Fredrik Mattsson
Enhetschef

Christina Sjögren
Utredare/Föredragande